



EVANGELIET OG DEN JØDISKE VERDEN

Israelsmissionens magasin - nr. 6 - dec. 2016



Nyt præstepar i Jaffo:

VI HAR TESTET GUDS KALD



Gud er mangfoldig.

Derfor er Guds mission mangfoldig

- også i forhold til det jødiske folk.

I dette magasin vil vi give stemme

til den mangfoldighed.

Til de stemmer som tror og tvivler

og dem, der kan begejstre.

Til de mennesker som vil forsoningen

og dem, som er fortvivlede over manglen på samme.

Til stemmer som vil udfordre vores

teologi og tænkning.

Alt sammen i håbet om, at du må blive inspireret og

opmuntret og bevæget af Guds

missions mangfoldighed.

Evangeliet og den jødiske
verden
nr. 06. dec. 2016

Den Danske Israelsmission
TORVET
Katrinebjergvej 75
8200 Aarhus N
Tlf: 7356 1270

Email: kontor@israel.dk
www.israel.dk
Reg. nr. 9743
kontonr. 3054500

Mobilepay: 4272 2599

Oplag: 4000

Forsidebillede: Fra Bradley
Longs indsættelse i Imma-
nuelkirken. Foto: Rasmus
Breindahl

Redaktion: Bodil Skjøtt, Jan
Mortensen, Simon Krüger,
Arne Pedersen (ansv.)

Layout: Maria Bach Jensen
Tryk: Vestjysk Rotation

Oplysninger om medarbejdere
og landsstyremedlemmer kan
findes på israel.dk

Lad os gå oprejst med Kristus

LEDER

Sidst i oktober havde en ny dansk film, "Fuglene over sundet" præmier i de danske biografer. Filmen er inspireret af begivenhederne i oktober 1943, hvor danske jøder med hjælp fra danske landsmænd flygtede over sundet til Sverige. Det er en film, som følger i kølvandet på to andre danske film, 9. april og Under sandet, som også omhandler begivenheder under Anden Verdenskrig, og hvordan de påvirkede det danske samfund.

Samme begivenhed – altså flugten til Sverige – blev markeret i begyndelsen af november i Haifa. I 2013 lavede kunstneren Dan Reisner en ny stor skulptur til minde om redningen af de danske jøder til Sverige. Statuen forestiller en båd og kan ses ved stranden i Haifa i nærheden af togstationen. Stedet har i den forbindelse fået navnet Denmark Square. Markeringen i Israel var organiseret af Friends of Denmark i Israel og Danskere i Israel i samarbejde med Haifa kommune.

Det kan synes lidt tilfældigt at markere begivenheden, tre år efter statuen blev sat op. Måske er der en grund til det, jeg ikke kender. Men markeringen sammen med premieren på filmen minder mig dels om vigtigheden af, at blive ved med at huske, men også hvordan historiefortællingen er med til at perspektivere aktuelle begivenheder. Ofte er det lettere at se aktuelle problemstillinger og dilemmaer med hjælp fra historien. For historien er som spejlbilleder, og undlader vi at gøre brug af disse billeder – disse spejle – er der noget vi ikke får øje på. Om os selv og vores tid. Der er en indsigt, vi derfor går glip af.

I dag kunne et relevant spørgsmål være hvor "danske" de 7000 jøder var, som danskere hjalp til Sverige i 1943. Kunne den danske indsats – heltmodig som den siden hen er blevet beskrevet – også beskrives som civil ulydighed? Hvis den oplevelse af at være på flugt og miste fodfæste gav varige mén til danske jøder, hvilke mén har så de flygtninge, som i dag er hos os efter at have krydset langt farligere farvande? Og rækken af spørgsmål kunne gøres længere.

Men dette kapitel i det jødiske folks historie er bare ét af de mange kapitler, vi skal bruge som spejlbilleder, når vi ser os tilbage for at kunne orientere os fremover. De vigtigste kapitler er dem, vi kender fra bibelhistorien. Det er en jødisk historie, men det er også vores historie, os som Jesus har givet ret til at kalde Israels Gud for vores far og regne os selv som en del af Guds folk. Den historie viser os, hvordan Gud har handlet, og i den henter vi tillid til, hvordan Gud vil handle. For nok skifter omstændighederne. Men det gør Guds væsen og kærlighed ikke.

I en ny bog af forfatteren og apologeten Os Guinness med titlen Impossible People (Umulige folk), hvor han reflekterer over kirkens mulige fremtid i den vestlige verden siger han: "For at kirken igen skal få fremgang er det afgørende, at den først går tilbage" – tilbage til sine rødder og sit fundament. Vores rødder og fundament som kirke er helt uløseligt forbundet med kirkens jødiske arv. Uden en forbundethed med den bibelske historie, er vi rodløse og visner. Kirken i den vestlige verden ligner "en buket afskårne

blomster", siger Os Guinness. De står kun kort, og de visner med sikkerhed. Uden et kendskab til det jødiske folks historie, går vi glip af det billede, som viser os Guds trofasthed, og uden det får vi svært ved selv at forblive trofaste. Vi kommer til at visne.

Der er et afsnit i den bibelske historie, som jeg tror, det er vigtigt, vi i dag spejler os i. Midt i afsnittet om hvordan Israel skal "vandre efter Guds love og befalinger" minder Gud sit folk om hvad han er og gør: "Jeg vil vandre midt blandt jer og være jeres Gud. Jeg er Herren som førte jer ud af Egypten, så I ikke skulle være trælle for dem. Jeg brød jeres åg og lod jer gå med rank ryg." (3 Mos 26,12-13)

Det samme gælder os. Vi skal ikke være på tilbagetog, trælle under et konstant krav om at være relevant. Lad os huske, at vi er frie, ikke under tidens åg; lad os gå oprejst – med rank ryg. Oprejst med Kristus. Uden den historie har vi ikke et budskab – heller ikke til jøder i dag.



Bodil F. Skjøtt
Bodil Skjøtt, generalsekretær

Se tilbage og opdag Gud

REFLEKSION

Arne Pedersen,
kommunikationssekretær

Israelitterne står ved bredden af Jordan-floden og tripper for at få lov til at krydse den og indtage det land, Gud har lovet dem. De fyrrer år er gået. Generationerne af våbenføre mænd, som blev bange første gang landet skulle indtages er enten døde eller blevet for gamle til at bære våben. Det er nu løftet til Abraham skal indfries. Det er nu, landet skal indtages. Men først kalder Moses mændene sammen og holder tale til dem – en tale vi kan læse i 5. Mosebog. Her minder Moses dem om tiden i ørkenen og advarer folket mod at glemme netop denne tid, når de kommer ind i landet, som Gud vil give til dem. Faktisk er det så vigtigt for Gud, at de ikke glemmer ørkentiden, at han befaler dem at holde en fest hvert år, som skal minde dem om de fyrrer års ørkenvandring. Det er løvhyttefesten. Det kan undre, at det er tiden før løftets tilsyneladende opfyldelse, der skal fejres – og ikke selve indtagelsen af landet. Faktisk findes der ikke en eneste fest i bibelen, hvor israelitterne skal fejre landeløftets opfyldelse. I stedet skal de mindes ventetiden og opdragelsen, ydmygelsens og prøvelsernes tid. Det har nok ikke været særligt rart at mindes og tænke tilbage på den tid, som i virkeligheden er et monument over Israels ulydighed og

frafald i forhold til Gud.

Men samtidig er det også en tid med noget andet, og det er derfor, Gud vil, israelitterne skal mindes netop denne tid.

Fordi her erfarede de Gud. Her var de ikke i tvivl om, at de var i et afhængighedsforhold til ham.

Moses advarede israelitterne om at glemme Gud, når de kom ind i landet og byggede sig store huse, spiste sig mætte og når de fik mere materiel rigdom. Igen og igen minder han dem om, hvad de erfarede i ørkenen. Om ørkentiden siger Moses:

Spørg dog, om der nogen sinde, i gamle dage, før din tid, fra den dag Gud skabte menneskene på jorden, nogetsteds, fra den ene af himlen til den anden, har været noget så stort som dette, eller om man har hørt magen til. (5. Mosebog 4,32)

Løvhyttefesten, som er afslutningen på det religiøse år, giver altså jøder verden over mulighed for at standse op og grunde over, hvad de har erfaret om Gud gennem det seneste år. Ja, de opfordres til det. Og de opfordres i samme ombæring til at overveje, hvad der kan få dem

til at glemme den Gud, som har skabt dem.

Også vi i den kristne kirke har netop afsluttet vores kirkekalenderår. Et år fyldt med oplevelser af forskellig karakter. Nogle glædelige, fantastiske og berigende. Andre havde vi måske gerne været foruden, for de har været prøvende, ydmygende og måske oven i købet opdragende. Og Gud har været der gennem det hele, for det er Gud altid. Han stempler ikke ind og ud efter forgodtbefindende.

Noget andet er, at vi ikke altid får øje på ham og det, han gør.

Må adventstiden i år blive fyldt med forventning om både barnet i krybben og om det, som en dag skal komme. Men lad os ikke gå ind i hverken et nyt kirke- eller kalender år uden først at standse op og se os tilbage, lede efter og opdage, hvor vi har erfaret ham, som selv brød ind i vores verden, for at vi kunne vide, "at det er Herren, der er Gud, og at der ikke er nogen anden end ham." «



Mine verdener rokeres rundt

- sanseindtryk fra et ophold i Ein Karem



ARTIKEL

Katrine Grove,
praktikant på St. Vincent

Foto: Katrine Grove

Jeg har før rejst og boet i eksotiske udlande. Dette er mit første besøg i Israel, endda i fire måneder. Jeg er vild med muligheden for at opleve landet i længere tid, og særligt, at opleve det igennem relationer med herboende. Jeg oplever opholdet som givende, som kontrastfuldt. Med indblik i dominans og mellemværender. Og simpelt og glæde.

Udlandspraktik-lyrik

Jeg er i en lærerig udlandspraktik under uddannelsen diakoni og socialpædagogik, arbejder med pleje af børn og unge med svære fysiske- og mentale handicaps. De fleste med statiske eller fremadskridende tilstande. Det kommer lidt bag på mig, hvor meget børnene giver mig. Hvor stort det lille, de giver, bliver! Om det er hengivne høje råb og lyde, et greb efter mig af en tilsavlet hånd, en mine af tilpashed. En respons. Det hele mærkes som en unik gave, de giver mig. Jeg kan føle mig bæret ud over det almindelige.

Hjemmet St. Vincent ligger i yndefulde Ein Karem, en landsby i udkanten af Jerusalem, i Judæabjergene i sydvest. Landsbyen emmer af bohème, og jeg holder meget

af at opholde mig her. Her er autentisk og rart, roligt sammenlignet med Jerusalem city. St. Vincent er grundlagt og ledet af katolske nonner. Børnene er jøder, arabere, muslimer, i alt 60. Her er blandede liv og livsbekræftende arbejde.

Det meget usædvanlige ved St. Vincent er, at medarbejderstaben tæller både palæstinensere og israelere - samlet om én opgave. Samarbejdet om omsorgen for børnene her bevæger mig.

Medmennesker

Jeg spurgte lunt en sygeplejerske her, hvilken medicin de var begyndt at give en af drengene. Der var en væsentlig bedring i hans tilstand, fuld af smil og mildhed trods opkast og feber. Jeg fik som svar, at medicinen var mig og min kærlighed til barnet. Der er megen visdom i det svar. Omsorgen og diakonien her rykker meget for børnene. Og os omkring dem.

Sygeplejersken med det indsigtfulde svar er kristen palæstinenser. Han bor i Ramallah med



arbejdstilladelse her til hjemmet. De 15 km i bil kan tage ham tre timer, grundet check-point ved Vestbreden. Men med arbejdsmuligheden her, samt værdien i arbejdet, er tre timers venten ok, udtrykker han. Her leves med livsvilkår så anderledes fra mine.

Trods kulturmøder på St. Vincent er der en unik respekt for den andens religion og holdning – anderledes fra det øvrige samfund. Stedet lærer mig om at se andre tilgange, andres historik.

Praktikkens mål er arbejde med relation og kommunikation. Her er dét oplagte mål at øves i og lære af! Både sammen med børnene, med de ansatte med deres for-

skellige historier – og ved oplevelser ude i samfundet.

Fuldt omfang

Jeg overhørte en dag en aldrende mand fortælle, at han som ung i New York havde set en uhørt smuk jødisk kvinde, og havde bestemt sig for at skulle opleve Israel. Da han kom hertil, følte han sig hjemme. Mere end noget andet sted. Også jeg trives her. Men jeg ser tydelig forskelsbehandling i landet. Det påvirker mig stærkt at se de barrierer, der er mellem folkeslagene her.

Jeg glædes gennem børnene på hjemmet, der ved deres handicap lærer mig om simpelhed. Glædes ved landets natur, der betager mig, den mellen»



Foto: Katrine Grove



Foto: Katrine Grove

østlige kultur, der charmerer mig, de historiske steder, der rører mig - mens folkets hårdhed bedrøver mig. Skuffer mig.

Værende her, mærkende her, begriber jeg mere af, at det for begge folkeslag, israelere og palæstinensere, handler om retten til at eksistere.

Jeg bliver glad, når jeg ser en muslimsk bedstemor, i et stræde i den gamle by, give et jødisk barn en kiks. For oftest ser jeg ignorering, nedgørelse. Jeg under dem

det anderledes. Guds frelsesplan står skarpere i denne hårdknude.

Sammenhæng

Opvokset i en anden tilgang forstår jeg ikke dybden i de St. Vincent-ansattes komplekse forhold, men jeg sanser, hvor særegent dette samvær dem imellem er. Præget af velvilje og fælles værdier.

Mit praktikophold her er lærerigt både fagligt og personligt. Der rokeres i mine verdener. Relation og kommunikation lærer mig meget her. <<



Og dette er blandt mine glæder en mandag morgen:

*Tætte øjenvipper
Lun brise
Et pludseligt smil fra et af børnene
Modne citrusfrugter i haven
Et kys sendt gennem lokalet fra en jødisk
ansat til en palæstinensisk kollega.*



FRI til at holde fri



ARTIKEL

*Christian Iversen Vestergård,
volontørkoordinator i
Israelsmissionens unge*

Vi lever i en tid med konstante krav om udvikling og vækst. I en sådan virkelighed kan det være vanskeligt at efterleve Guds bud om at holde hviledagen hellig. Men også i dag er der stemmer som taler for mere hvile. Mere rytme. Mere væren. Naturligvis, fristes man til at sige, for Gud har skabt os til at indgå i en rytme mellem arbejde og hvile.



Tænk sig aldrig at holde fri.

Altid bundet op på et møjsommeligt slidsomt arbejde, altid løfte tunge byrder, altid svede dagen lang for igen at svede den næste. Altid nogen der forlanger mere. Det var den rytme, israelitterne var underlagt som slaver i Egypten. Langt hårdere end en 37 timers arbejdsuge. Ingen ferie eller to ugentlige fridage. Pludselig træder den store almægtige kærlige Gud ind, handler og redder israelitterne fra det konstante slid, de hårde piskeslag og kalder dem til at holde fri.

Gud sender ikke israelitterne ind i en ny slavetilværelse, men sender dem tilbage til den ugentlige rytme, som var fra altings begyndelse, hvor der var sat tid af til at hvile og feste. Han sender dem tilbage til sabbattens rytme med arbejde og hvile.

Tænk at Gud er sådan, at han foranstalter en dagligdag, hvor man kan holde fri og feste. Tænk at Gud sætter mennesker fri til at holde fri.

Vi får lov til blot at være

Sabbatsdagen er særlig vigtig for Gud: "Gud velsignede den syvende dag og helligede den, for på den dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført, da han skabte." (1 Mos 2,3) Fordi Gud hviler, velsigner og helliger han hviledagen. Hviledagen er velsignet og hellig og den rigdom er stadig gemt i sabbatten for kristne



i dag. Den rigdom består særligt i, at man bare får lov til at være.

Mennesker er hele tiden underlagt noget, de skal gøre, og man er i mange sammenhænge også endt med at være defineret af det, man gør.

”På sabbatten bør vi tale om Gud.”

Ole Chr. Kvarme, tidligere biskop i Oslo, fortæller om en episode, hvor han var inviteret til sabbatsmåltid hos en jødisk familie i Tel Aviv. Kvarme møder op med en intention om at forsøge at lære familiemedlemmerne bedre at kende, så han smalltalker, som man nu engang gør i sådanne situationer. Han spørger faderen i familien, hvad han beskæftiger sig med. Faderen svarer tilbage: ”Unge mand, på sabbatten bør vi tale om Gud.”

Den jødiske far siger her noget vigtigt om sabbatten. Dagen handler ikke om os selv, eller om hvad vi beskæftiger os med, men dagen handler om Gud. Det er her, velsignelsen ligger gemt for det moderne menneske, for på sabbatten er det ikke det, man laver, som er vigtigt. Det vigtige er, at mennesket er skabt af Gud, og at han ønsker at have fællesskab med mennesket. På sabbatten kan vi derfor være frie til at være et *humanbeing* i stedet for et *humandoing*. Der er ingen krav eller forventninger, der skal indfries.

Sabbattens formål er at give rum til at være – at være sammen med Gud. Heri ligger den bedste og sikreste hvile, hvor man ikke er defineret af, hvad man laver, men af hvem Gud siger, man er - nemlig hans barn.

Sabbaten er konkret velsignelse

Der ligger også en stor rigdom gemt i fællesskabet omkring sabbatten. Dagen er i praksis for jøder en mulighed for at samle familien og fejre Guds velsignelse ved, at man spiser god mad og drikker god vin som et konkret udtryk for den velsignelse.

Mange jøder inviterer åbent fremmede med hjem til sabbatten for at fejre den. Der er en gammel jødisk tradition, der siger, at man ikke må sende nogle væk fra sin dør på en sabbat. Denne tradition fortæller noget essentielt om sabbatten – sabbatten er en fest, og alle mennesker skal have mulighed for at fejre Gud og opleve hans velsignelse. Sabbatten er et kald til at lade velsignelsen gå videre ud i det store fællesskab.

Sabbaten er konkret handling i tro

Sabbatten er på mange måder en konkret handling i tro. Det bliver et tydeligt ydre tegn med praktiske konsekvenser. Det er nemt ikke at bruge sin frihed på at holde fri, eller blot tænke at hvilen er en god ide. Hviledagen kommer til at ligge derude et sted som en mulighed, der er god, men den bliver ikke nogen særlig ugentlig festdag.

Juleaften uden gaveræs

Det er en udfordring at nå frem til en sabbatspraksis, hvor man må starte i det små. Finde nogle små ritualer eller konkrete foranstaltninger, som viser, overfor en selv, at man går ind i en særlig tid - en hellig tid. Man kan gå i kirke, tænde lys, invitere til middag, skrælle kartoflerne i god tid, læse fra bibelen, eller måske danse om juletræ ... Sabbatsstemningen kan på mange måder minde om juleaften, en smule forberedelse for at sidde i nærvær, glæde og god mad, blot for at fejre Guds storhed. Tanken om en ugentlig juleaften uden gaveræs ville måske hjælpe med at træde ind i hvilen.

Gud siger, at denne dag er vigtig, og at mennesket har brug for hvilen. Selv om det er en udfordring og fjernt for det moderne menneske, må man fatte tillid til at Gud ved bedst og lade ens praksis starte ved, at man stoler på Gud.

Guds sabbatsgave

Der kan synes at være en kløft mellem Guds sabbatsgave til mennesket og vores praksis i 2016, hvor arbejdet fylder meget, og det synes svært at trække stikket og holde fri. Altid bundet af menneskers krav, altid bære på tunge tanker, altid svare på larmende mails for igen at skulle svare på den næste, altid nogle der forventer mere. Det er virkeligheden for mange i dagens Danmark. Der er ikke en Gudgiven rytme, der fortæller, hvornår mennesket skal hvile, altid på farten, videre til det næste gøremål.

Jesus er herre over sabbatten

I en sådan virkelighed kan hel hviledag næsten komme til at virke som en byrde (særligt hvis man tænker den som en ugentlig juleaften). Man kan rammes af en dårlig samvittighed over, at man ikke holder fri, som man burde. Eller man tynges over, at man ikke holder sabbatten hellig. Eller man stresser, fordi man ikke kan slappe af i hvilen.

Det kan også være, at sabbatten gøres til en faste, hvor man ingenting må, man kæmper med at holde sig fra at læse sine mails, eller man læser kun i sin bibel uden at have lyst til det. Men hverken faste eller en tyngende byrde har været Guds plan med sabbatten, for så fejrer man blot hviledag for hviledagens skyld.

Jesus siger, at ”sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld.” (Markus 2,27) Mennesket er blevet givet denne fridag, som en gave. En vigtig gave, et privilegium. Sabbatten må altid ses i lyset af Jesu ord, og opleves med ham som er Herre over sabbatten, ham som sætter mennesker fri – fri til at holde fri. <<

Nyt præstepar i Jaffo

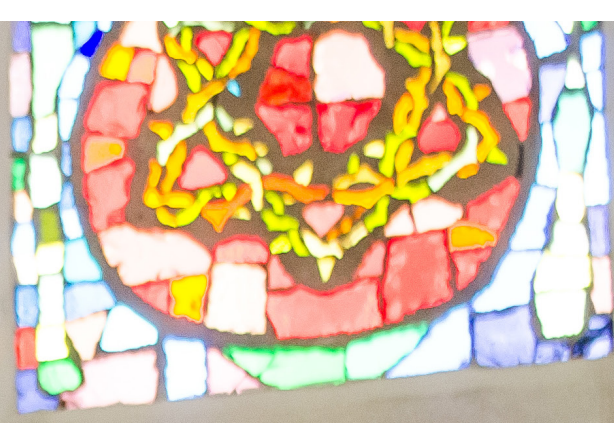
VI HAR TESTET GUDS KALD



ARTIKEL

*Anika Thorø Møller,
kommunikationsmedarbejder i
Israelsmissionens Unge*

Gud kalder på os på forskellige måder – det har Marit og Bradley Long erfaret som det nye præstepar i Immanuelkirken i Tel Aviv. Den ene var klar til at rejse med det samme; den anden havde brug for sin betænkningstid.



יְיָ כִּי אֱהֵב אֱלֹהִים
אֶת הָעוֹלָם עַד כִּי נָתַן
אֶת בְּנוֹ יְחִידוֹ לְמַעַן לֹא
יֵאבֵד כָּל הַמְּאִמִּין בּוֹ.
אֵלֹהִים יִנְחַל חַיֵּי עוֹלָם.
16. 2. 1937





Foto: Rasmus Breindahl

▲ *Marit Long på slap line under indsættelsesgudstjenesten i Immanuelkirken.*

Boker tov, slichá, melafefon. Det mystiske sprog helt uden vokaler er en underlig størrelse med sine firkantede bogstaver og strubesnak. Ærlig talt er det en smule kompliceret. En stor mundfuld. "Jeg ville ønske, jeg var god til sprog. Men det er jeg ikke. Jeg må bare arbejde hårdt og forhåbentlig sidder noget fast," siger Bradley Long. "Men det er et smukt sprog. Det har en flot lyd," tilføjer hans kone Marit.

Det nye præstepar i Immanuelkirken i Tel Aviv, Bradley og Marit Long, har kastet sig over deres første store udfordring i deres nye hverdag i Israel: at lære hebræ-

isk. Der er masser af sproglige finurligheder, der skal forstås, og selvom det går fremad, er der et stykke vej endnu.

"Det bliver sikkert ligesom, da jeg skulle lære norsk. Det tog mig mange år," fortæller Bradley, der oprindeligt er fra England.

Men trods vanskelighederne er Bradley og Marit klar til de udfordringer, der venter dem:

"I en nøddeskal tror jeg, Gud har kaldet os til den her opgave," siger Bradley.

Og så er det sådan set underordnet, om det kræver at lære endnu et sprog.

Tid til at teste

Det har ligget og ulmet i lang tid – tanken om skifte Norges store grantræer og golde, grå klipper ud med en del mere varme, bomberum og en kultur, hvor det er normalt at se mænd med store hatte, lange krøller og snore dinglede ned langs siden.

For mere end to år siden nævnte generalsekretæren i Den Norske Israelsmission, Rolf Gunnar Heitmann, for Bradley Long, at man manglede en til at overtage danske Christian Rasmussens stilling som præst i Immanuelkirken i Tel Aviv. Og siden da har Bradley haft svært ved at slippe tanken om at drage mod syd:

”Der var noget inde i mig, der sagde ja. Jeg kunne sige ja med det samme,” siger 51-årige Bradley, der dog alligevel gav sig selv tid til at tænke det igennem en ekstra gang. Han ville teste kaldet. Marit, der er fra Norge, havde også brug for betænkningstid.

”Marit er god til at vende hver en sten. Det har været vigtigt for os at teste Guds kald. Men det har også været hårdt for mig, når jeg næsten var klar til at sige ja med det samme,” siger Bradley.

”Vi er forskellige mennesker, så det er naturligt, at Gud arbejder med os på forskellige måder. Jeg havde brug for lidt mere tid, så jeg kunne vende mig til tanken og teste kaldet,” tilføjer 39-årige Marit.

Og derpå gik jagten i gang med at vende hver en sten: Hvad er der af fordele og ulemper? Hvad med børnene? Alle de vigtige spørgsmål blev stillet, og i maj 2014 resulterede det i en ferie til Israel – eller nok nærmere en behård eksamen, hvor Israel skulle testes. Parret skulle deltage i et møde i Immanuelkirken og tog børnene med.

”Det handlede om at finde en fred i, at er det her, vi er kaldet til. Nu har vi testet kaldet, og derfor føles det også rigtigt at være her,” fortæller Marit.

Et hjerte for Israel

Selvom sproget er fremmed for Marit og Bradley, er Israel ikke uvant. Tilbage i 1998 boede Bradley otte måneder på Vestbredden, da han rejste med Youth With a Mission. Marit har været i Israel flere gange på kortere ferieophold.

”Israel har haft en særlig plads i vores hjerte i lang tid. Det har påvirket mig mere, end det gør at besøge et andet spændende land. Det er fantastisk at tænke på, at det er det land, Jesus har boet i,” mener Marit. Og faktisk mødte Immanuelkirkens nye præstepar hinanden i Israel: Mens Braley boede på Vestbredden var Marit i Israel for at besøge sin søster, der også >>

FAKTABOKS

MARIT OG BRADLEY LONG

Overtager jobfunktionen som præstepar i Immanuelkirken efter danske Lisbeth og Christian Rasmussen, der har ledt kirken i 7½ år.

Marit og Bradley Long har været i gift i 15 år. De har boet de fleste år i Norge, men også i Holland og England.

Parret har fire børn: Benjamin på to, Maria Sophia på otte, Ruben på 10 – og Rebekka Olivia, som de mistede under graviditeten.

Har foreløbigt sagt ja til at lede Immanuelkirken i fire år.

> Familien Long



Foto: Privat foto



rejste med samme organisation. Marit og Bradley blev forelsket, og da Bradley efterfølgende skulle hjem på tre ugers ferie i England, endte han med at bruge den ene uge i Norge.

”Folk har grinet af, at jeg var i eksotiske omgivelser mellem jøder og araber, men blev forelsket i en fra det kolde nord,” fortæller Bradley med et taknemmeligt smil.

Og de er ikke de eneste i familien med en særlig kærlighed til Israel og dets folk: Marits søster er gift med en kristen palæstinenser, og hendes bror er gift med en messiansk jøde og bor i Jerusalem.

”Måske kan man sige, at Gud har forberedt os på at flytte hertil i lang tid. Kaldet var tydeligere for Bradley – måske fordi han har boet her før. Men det virkede som en naturlig beslutning. Israel virkede ikke som et helt fremmed land, når vi har familie her,” siger Marit.

Kirke med åben dør

Både Marit og Bradley ser frem til de udfordringer, der venter dem i Israel. Bradley skal primært fungere som kirkens præst, mens Marit, der er tidligere ungdomsdiakon, er leder for de unge voksne i kirken, leder lovsangsteamet til shabbatsgudstjenesterne, har ansvaret for volontørerne – herunder danske Louise og Rasmus Küllerich Breindahl - og også på sigt skal undervise i engelsk på Vestbredden i samarbejde med os – Den Danske Israelsmission.

Både Marit og Bradley Long har dog et helt særligt ønske for deres tid som ledere af Immanuelkirken: ”Vi er en kirke, men vi skal også være rettet mod samfundet om-

◀ *Lørdag den 5. november var der indsættelse af Bradley Long som præst i Immanuelkirken.*



Foto: Louise Breindahl



Foto: Louise Breindahl



Foto: Louise Breindahl

▲ Louise og Rasmus Breindahl er lige nu i praktik i Immanuelkirken. Som en del af deres arbejde tog de for nyligt de unge fra kirken med på retræte.

kring os. Vi skal have åbne døre – både fysisk og symbolsk,” mener Bradley, der håber på at kunne bidrage til mere evangelisation uden for kirkens mure. Samtidig vil han også gerne have flere ind i kirken:

”Vi har erfaret, at folk godt kan lide at komme i kirken, når den er åben. Derfor kunne det også være spændende at engagere os mere kulturelt, så kirken eksempelvis holder koncerter. Det lyder måske ikke som noget særligt, men her er det. Vi er midt i en mellemøstlig kultur, men hvor mange synes, der er noget attraktivt ved den vestlige kultur. Der er allerede mange lignende aktiviteter i Immanuelkirken, men det vil vi gerne være med til at udvikle endnu mere,” tilføjer han.

”Vi håber Gud kan bruge os på den måde han vil, både i og uden for kirken,” siger Marit.

Men ligesom med sproget må Bradley og Marit Long være tålmodige: arbejdet i kirken skal tages skridt for skridt.

Med en kontrakt på minimum fire år har parret dog rig mulighed for at nå i mål – både med deres sprogkunderskaber og deres visioner for Immanuelkirken.

Selvom Marit eller Bradley ikke er kendt i det danske kirkelandskab og heller ikke - endnu - i Den Danske Israelsmission, er de lige så meget ”vores” som familien Rasmussen. Vi håber derfor at Israelsmissionens venner vil bære lige så meget med – både med forbøn og økonomi – som vennerne gjorde med familien Rasmussen. <<



Foto: David Serner

PILGRIM eller TURIST?

KORRESPONDENTBREV

David Serner,
præst i Den Danske Kirke i Jerusalem

Nogle gange er der en hårfin balance mellem pilgrimsrejser og turistbesøg. Ofte tager man af sted som det ene og ender alligevel med at have oplevet elementer af det andet. Det er svært i denne globale verden at være 100% pilgrim. Israel har i mange århundreder været genstand for pilgrimsrejser, og før i tiden vidste pilgrimmene ikke, om de nogensinde ville komme tilbage til deres hjemland. At være pilgrim var en rejse i livet til kernen af, hvad der var vigtigt i livet – for én selv eller for éns nærmeste.

I dag kræver det noget andet at dykke ned i pilgrimmens univers. Vi kan stort set rejse hen, hvor vi vil, på

under et døgn. Rejsen til helligstederne kan klares på ultra-kort tid og hele processen og vandringen dertil, har oftest ikke den ro, som det kræver. Det, at være pilgrim i dag, er forbundet med turisme og oplevelser, der kan sløre eller forvrænge det dybdegående, livsforvandlerende åndelige møde og proces.

Som en del af fællesskabet omkring Redeemer Church blev Den Danske Kirke inviteret til en lukket reception for en delegation for lederne af den tysk-lutherske kirke og den tysk-katolske kirke. De var på pilgrimsrejse sammen for at se, om de kunne bane vejen for større økumenisk samarbejde og lægge kirkelige stridigheder

bag sig ved at være i proces sammen. Jeg fandt mig selv i samvær med den tysk-lutherske kirkes råds-formand, Heinrich Strohm, Patriarken over Jerusalem, Teophilus d. III, pavens ambassadør til Israel, Ærkebiskop Guiseppe Lazzarotto og i samtale med den leder af den katolske kirke i Tyskland, kardinal Reinhardt Marx (München og Freiburg). Det fælles udtryk fra dem alle var, at den største oplevelse og inspiration ved at være på pilgrims-rejse sammen, var samtalerne og mødet med hinanden i rejsen. Der blev tilføjet, at de tog med sig en større tro – og en større vilje til samarbejde. Som dansk kirke i Jerusalem oplevedes det sådan set akavet at være en del af gruppen af meget indflydelsesrige religiøse ledere i Tyskland, men gav alligevel mulighed for bedre at forstå og kommentere turen i samtalen med kardinalen. Han udtrykte sig uforstående for tanken om et yndlings bibel-sted, da hele bibelen vidner om Gud. I forlængelse af 500-året for reformationen og den interessante udvikling ved mødet i Lund, hvor præsidenten for det lutherske verdensforbund og pave Frans fejrede gudstjeneste sammen, står vi som dansk kirke i Jerusalem forbløffende nær udviklingen og vil reflektere over, hvordan vi kan være med til at bane vej for forsoning i de nære relationer, vi har.

Vi forsøger nemlig også at gribe fat i pilgrims-ånden i vores guidede ture til f.eks. Galilæa. Her forsøger vi sammen at dykke ned i bibelen og forstå baggrunden for Jesu lære, ligesom vi gerne vil møde mennesker og komme bagom konflikterne ved at bryde vores fordomme ned. Vi bruger kirkerne og ruinerne til at fokusere på de vigtige elementer, som stederne fremmer. For os er det ikke vigtigt, om vi lige står det rigtige sted, men at budskabet der er udgået i området, rammer vores hjerter, re-orienterer og omvender os. Sætter os i ret relation til Gud og hinanden. Et af de steder Jesus tydeligst underviser os, er ved bjerg-prædiken. Ved kirken er der et skilt der siger: »Den, der tørster, skal komme til mig og drikke. Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: »Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand.« (Johs. 7:36). Det rammer det, vi vil som kirke i vores relationer til de kirkelige ledere og i vores relation til vores fantastiske volontører. Vi ønsker, at bringe folk hen og selv komme hen til Kristus, for at han kan give os det liv vi trænger til – og lade ham blive det liv, der strømmer igennem os.

Om vi bare er turister her i verden – i Israel – eller om vi er på pilgrimsrejse hen imod og sammen med vores frelser, kan vi måske først se, når vi kigger tilbage – men faren er, at det bliver overfladisk og for letkøbt, som når rådsformanden for den tyske kirke udtrykker, ”at det eneste møde med Gud går gennem mennesker og særligt mennesker i nød”. Han fanger noget sandt,

men for mig rammer han alligevel forbi. Peter Dass skrev i 1700-tallet: Gud er Gud om alle mand var døde. At møde Gud går ud over mødet med mennesker. Og selvom Guds-mødet kan ske i relationen til vores næste, er det ikke det eneste sted. Han møder os i sit ord – i sit liv og virke og i den konstante tiltale evangeliet bringer os – selv naturen vidner om Gud. Jf. Sl. 19:2 ”Himlen fortæller om Guds herlighed, hvælvingen beretter om hans hænders værk”. Gud kan i sandhed møde os, hvor end vi er, og hvad end vi er i færd med.

At der i Israel er pilgrimme fra hele verden kan ikke komme som den store overraskelse – heller ikke ture med religiøse ledere. Vi ønsker ikke i vores relationer som kirke at forfalde til humanisme, men at fastholde spændingen mellem at være Kristus lydige og lade ham blive alt i os. Det uanset om det er i forhold til vores volontører eller i forhold til den økumeniske proces. Vi ønsker at bevæge os fra turismens oplevelsestrang til pilgrimmens fordybelse og åndelige fornyelse. Og her har vi som Israelsmission og kirke en unik mulighed for at gå i dialog med en mangfoldighed af mennesker i alle samfundslag. <<

✓ *Kardinal Reinhardt Marx. Katolsk Kardinal over den tyske kirke samt ærkebiskop over München og Freising.*

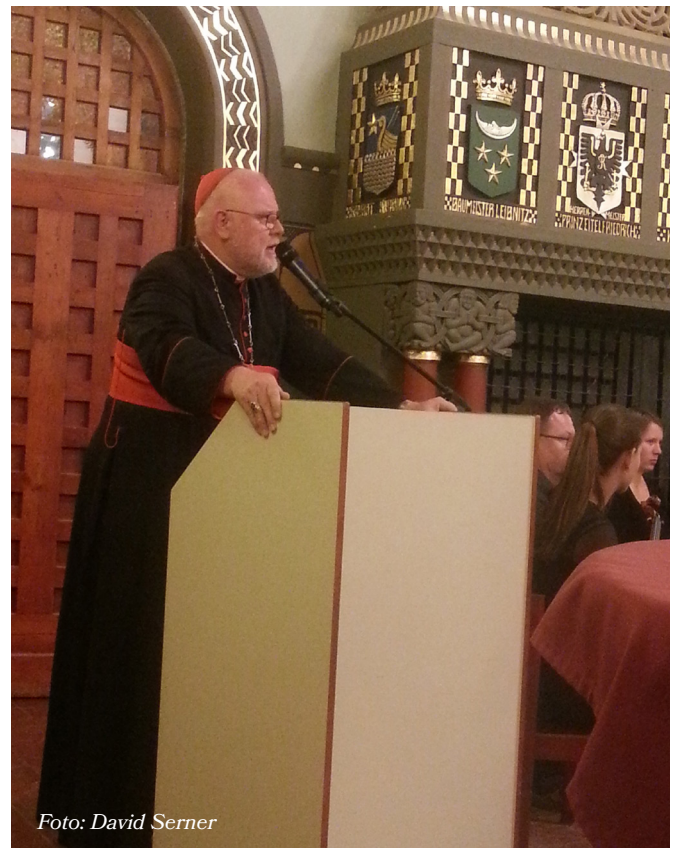


Foto: David Serner



Foto: Arne Pedersen

På Ebenezer-hjemmet plejer ansatte og beboere hinanden



INTERVIEW

*Arne Pedersen,
kommunikationssekretær*

Vi har tidligere fortalt om Huong, som flygtede fra Vietnam til Malaysia og kom til Danmark som 11-årig. Hun er netop vendt hjem efter knap to år som volontør på Ebenezer-hjemmet.

”Gud fylder enormt meget på Ebenezer-hjemmet. Beboerne og personalet fortæller virkelig meget om, hvordan de har erfaret ham, så det er ikke kun praktisk hjælp, man kan få dér.” Huong smiler og tager en slurk mere af kaffen. Hun er netop kommet hjem efter næsten to år som volontør på plejehjemmet for Jesus-troende jøder og arabere i Haifa. Det var egentligt meningen, hun kun skulle have været der i seks måneder, men de seks måneder blev hurtigt til et år.

”Da mit visum udløb efter dette år, skulle jeg tage en beslutning igen, og det faldt mig naturligt at bede Gud om vejledning,” fortæller Huong, som også afslører, at

hun dengang overvejede, om hun skulle tage tilbage til Vietnam, som hun flygtede fra som barn. "Men Gud gav mig ord fra Salme 45, hvor der står: "Hør efter, min datter, lyt opmærksomt: Glem dit folk og din fars hus." Derfor tog Huong beslutning om at blive længere tid på Ebenezer, men da visumet udløb, blev hun nødt til at rejse retur til Danmark. "Ellers var jeg nok blevet," griner hun. Så nu forsøger Huong at finde arbejde i Danmark som sygeplejerske.

Huong vender igen og igen tilbage til, hvor meget Gud fylder på hjemmet. "Det er et rigtigt frirum," forklarer hun. "Det er et kristent hjem, hvor man mødes til andagt og i bedegrupper. Derudover kommer der frivillige og snakker med beboerne, og vi har et samarbejde med to menigheder om at sende besøgsvenner," fortæller Huong og fortsætter: "Beboerne vil rigtig gerne give noget tilbage til os, som arbejder på Ebenezer, og det gør de i form af bøn og fortællinger fra deres liv. Så det er gensidig hjælp." Huong fortæller om en af de arabiske beboere, Nasra, at hun var dement og ikke kunne huske sin familie, men troen på Jesus havde hun stadigvæk. "En dag jeg havde besøgt hende og skulle sige farvel, sagde jeg 'Vi ses i morgen', og Nasra svarede: 'Hvis jeg lever. Ellers er jeg sammen med Jesus. Så er jeg hjemme.' Det var så stærkt et vidnesbyrd," fortæller Huong. "For troen var så levende. Hun var slet ikke i tvivl om, at hun skulle hjem til Jesus."

Israel er også et land, hvor konflikt er en del af daglig-

dagen. På Ebenezer-hjemmet er der beboere med både jødisk og arabisk baggrund. "Det er svært at snakke om politik på hjemmet," mener Huong og afslører, at konflikten ikke lige er det emne, som oftest tages op ved middagsbordet på hjemmet. "Men det er et stort vidnesbyrd, at der stadig er en vilje til at være der sammen, mødes og bede med hinanden," siger hun. Det er tydeligt, det gør et stort indtryk på Huong – også selvom der har været forholdsvist roligt, de to år hun har været på Ebenezer.

I dag er Huong taknemmelig over, at hun reagerede på det kald, Gud gav hende. "Jeg følte det helt klart. Jeg var slet ikke i tvivl om, at det var dér, Gud ville have mig hen. Jeg var klar og slet ikke nervøs" fortæller hun. Når hun ser tilbage på opholdet konkluderer hun: "Med alt det, der er sket og alt det, jeg har oplevet, må jeg sige, at det har været noget af en dannelsesrejse."

Vi er virkelig glade for Huongs indsats på Ebenezer-hjemmet. Lederen af hjemmet, Johnny Khoury, skrev til os: "Hvis I har flere volontører som Huong, må I endelig sende dem vores vej." Det gør vi gerne, så hvis du har lyst til at bruge seks måneder eller mere i Israel, skal du endelige kontakte os. <<



Foto: Arne Pedersen



Valg til landsstyret

17.-19. marts holder Israelsmissionen årsmøde i København, og lørdag den 18. marts vil der være valg til landsstyret. På valg er Martin Lysholm Hornstrup, og han modtager genvalg. Andre opstillede kandidater skal meddeles sekretariatet senest tre måneder inden valget, hvilket vil sige 18. december. Programmet for årsmødet vil være tilgængeligt i næste nummer af Evangeliet og den Jødiske Verden samt på vores hjemmeside, israel.dk.



Mindesmærke i Berlin kunne ikke lade sig gøre i dag

Den amerikanske arkitekt Peter Reisenmann der står bag Holocaustmindesmærket i Berlin udtaler, at det 11 år gamle mindesmærke ikke ville kunne lade sig gøre at opføre i dag. Det skriver Kristeligt Dagblad. Reisenmann mener, at både USA og Tyskland er så præget af både racisme og antisemitisme, at myndighederne ikke ville have tilladt det 250 millioner kroner dyre mindesmærke at blive opført i dag. "Det sociale klima har ændret sig. Meget af det, der længe blev anset for at være acceptabelt, bliver nu draget i tvivl," udtaler den 84-årige arkitekt ifølge Kristeligt Dagblad. Hans udtalelser finder nogen opbakning i en undersøgelse som viser, at antallet af hadforbrydelser begået af den yderste højrefløj er fordoblet inden for de seneste år.



Studiestart i Israel

I slutningen af oktober var der studiestart på de videregående uddannelser i Israel. Det kristne studenterarbejde i Israel oplyser på deres Facebookside, at over 310.000 studerende læser på videregående uddannelser og at næsten 59.000 studerende er nye. Israelsmissionen har samarbejdet med det kristne studenterarbejde i mere end 25 år om at række evangeliet til studerende i Israel. Det vil vi også gøre dette kommende semester, og vi håber, du vil være med til at bede for studentersekretærene Rasha og Neeman, generalsekretæren Zaher og naturligvis alle de Jesus-troende studerende på studiestederne.

Genbrugsbutikken i Brejning mangler frivillige!

Genbrugsbutikken i Brejning er vokset fra 50 kvadratmeter i 2009 til over 800 kvadratmeter i dag, og butikken mangler frivillige. Rita fortæller: "I dag mangler vi ikke plads. Vi mangler medarbejdere, som sammen med os vil gå ind i dette spændende og afvekslende arbejde til gavn for dem, der ude i verden mangler en hånds-rækning. Heldigvis er vi stadig mange, der møder op, og gør det vi kan. Når jeg tænker tilbage, har det været en fantastisk rejse, jeg har været på. Det nytter noget." Er du interesseret i at blive frivillig, kan du kontakte sekretariatet eller butikken direkte.



RYGDET SIGER

... at regnbuen ender på Djursland

Der er guld for enden af regnbuen!

Vi sætter spor hos den enkelte teenager – ikke "bare" som skole, men som mennesker og i fællesskab! Se dét er personligt guld, der skal opleves nu og her, og tages med videre i livet! Derfor siger vi kægt og oprigtigt

#dufårguldmedhjem



Oplev mere på djurslands.dk



JØRGEN HEDAGER NIELSEN

Han gør alting nyt

Om de sidste tider, Jesu genkomst og den nye jord

»Som læser sidder jeg tilbage med en frydefuld forventning om himmel på jord.« (Udfordringen)

»Bogen er læsværdig, og den er ikke svær at læse.« (Peter V. Legarth, professor, theol.dr.)

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
 Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk  lohse.dk



Israel

Tag med Bodil Skjøtt på en spændende forårsrundrejse fra nord til syd og fra vest til øst. På rejsen møder vi mennesker, der fortæller om hvordan Israels historie har formet deres liv. En rejse med oplevelser du aldrig glemmer.

Dato: 23. - 30. maj

Oplev Israel i påsken - en fantastisk oplevelse.

Dato: 11. - 18. april

Kontakt os på 7592 2022
 Eller læs mere om rejserne på www.felixrejser.dk




Under én procent af jøder i Israel tror på Jesus som Messias.

Hjælp med at række evangeliet tilbage.

Meld dig ind i Israelsmissionen.
israel.dk/medlem

Live, learn, SERVE, grow

 BAGSMÆK

*Isabella Hornbæk Jensen,
Missionspilot*



Gennem organisationen Serve Nazareth, tjente vi ved Nazareth Village.

Nazareth village – tilbage til det første århundrede – og en verden som så helt anderledes ud end den gør i dag. Vi var så heldige at få lov at komme en uge hvor der kom utrolig mange besøgende, en dag var der endda 700 mennesker forbi. Så der var nok at lave, vi piger hjalp i køkkenet, mens drengene fjernede utrolig mange sten fra en mark, så der kunne blive sået korn senere, alt imens vi også var en del af det levende museum.

Vores ophold hos Nazareth Village har givet os utrolig meget – vi har set os selv i tøj fra det 1. århundrede, mødt en utrolig taknemmelighed for vores arbejde fra de andre medarbejdere, fået et lækker bibelsk måltid hver dag (det der blev serveret for de besøgende) fået ondt i kinderne af at smile så meget til kameraet når turisterne ville tage billeder med os, følt at vi gjorde en forskel og bedst af alt lært mere om Guds mission haft mulighed for at tjene ham. Gennem denne turistattraktion blev Jesu ord forkyndt både i det man som besøgende så og hørte.

Det har været en gave for os at få lov til at opleve den hverdag, Jesus levede i så konkret, i den by han voksede op i, gå i tøj som han gjorde og generelt gøre ting, som man gjorde det dengang. Bibelen er jo skrevet dengang, oog derfor giver det utrolig god mening at lære mere om den tid og dykke ned i hvordan samfundet fungerede, hvordan mennesker levede og tænkte. Ved at gøre det, bliver det nemmere at forstå bibelen og forstå de ting, Jesus sagde eller gjorde. Hermed en opfordring til at besøge Nazareth Village og ellers generelt bruge tid på at lære mere om de jødiske rødder, som kristendommen har.

I denne uge, med hårdt arbejde fik vi lov til at 'live, learn, SERVE, grow' (lev, lær, tjen, gro). Vi fik en t-shirt med disse ord på og den gav anledning til eftertanke. Netop at tjene taler Markus om i kapitel 10,45 at selv Jesus kom for at tjene, og vi erfarer gang på gang her i Israel, hvilken gave det er at tjene andre og Gud, samt hvor meget man får lov til at lære og vokse gennem det.

Læs flere blogs fra missionspiloter og volontører på blog.israel.dk